

ПРИНЦИПИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ У СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

© 2014 ОСТАПЮК Б. Я.

УДК 656.07(477)

Остапюк Б. Я. Принципи ефективного управління залізничним транспортом у системі національного господарства в умовах глобалізації

Метою статті є визначення принципів ефективного управління залізничним транспортом у системі національного господарства в умовах активізації глобалізаційних процесів. Визначено, що залізничний транспорт України відіграє важливу роль у національній економіці, у побудові внутрішньогосподарських зв'язків. Проте реалії сьогодення пронизані процесами глобалізації та інтеграції економіки України до світової господарства. У цих умовах перед залізничним транспортом постає питання скорішої інтеграції до світової транспортної системи через мережу міжнародних транспортних коридорів. Особливості організації перевезень у цій мережі висувають до залізничного транспорту України низку завдань із забезпечення безперервності, надійності та терміновості виконання перевезень з мінімальними витратами транспортування. Це обумовлює використання принципів конкурентної боротьби та логістики в забезпеченні ефективності управління залізничним транспортом з обов'язковим залученням інших видів транспорту до виконання перевізного процесу. Здійснення управлінської діяльності у відповідності до означених принципів дозволить не тільки підвищити ефективність управління залізничним транспортом, але й забезпечити синергетичний ефект підвищення ефективності управління всього транспортного комплексу України. Перспективи подальших досліджень цієї проблеми слід спрямувати на побудову механізмів партнерської взаємодії між залізничним та іншими видами транспорту при його інтеграції до мережі міжнародних транспортних коридорів і світової транспортної системи з метою забезпечення синергетичної ефективності управлінської діяльності у транспортному комплексі України.

Ключові слова: залізничний транспорт, ефективне управління, принципи конкурентної боротьби, принципи логістики, міжнародні транспортні коридори.

Рис.: 2. **Бібл.:** 8.

Остапюк Борис Ярославович – програміст, Українська державна академія залізничного транспорту (пл. Фейєрбаха, 7, Харків, 61050, Україна)
E-mail: boris.ostapjuk@yandex.ru

УДК 656.07(477)

UDC 656.07(477)

Остапюк Б. Я. Принципы эффективного управления железнодорожным транспортом в системе национального хозяйства в условиях глобализации

Ostapjuk B. Ja. Principles of Effective Management of the Rail Transport Within the System of National Economy in the Context of Globalization

Целью статьи является определение принципов эффективного управления железнодорожным транспортом в системе национального хозяйства в условиях активизации глобализационных процессов. Определено, что железнодорожный транспорт Украины играет важную роль в национальной экономике, в построении внутривластных связей. Однако реалии современности пронизаны процессами глобализации и интеграции экономики Украины в мировое хозяйство. В этих условиях перед железнодорожным транспортом стоит вопрос скорейшей интеграции в мировую транспортную систему через сеть международных транспортных коридоров. Особенности организации перевозок в этой сети выдвигают железнодорожному транспорту Украины ряд задач по обеспечению непрерывности, надежности и срочности выполнения перевозок с минимальными затратами транспортировки. Это обуславливает использование принципов конкурентной борьбы и логистики в обеспечении эффективности управления железнодорожным транспортом с обязательным привлечением других видов транспорта к реализации перевозочного процесса. Осуществление управленческой деятельности в соответствии с указанными принципами позволит не только повысить эффективность управления железнодорожным транспортом, но и обеспечит синергетический эффект повышения эффективности управления всего транспортного комплекса Украины. Перспективы дальнейших исследований этой проблемы следует направить на построение механизмов партнерского взаимодействия между железнодорожным и другими видами транспорта при его интеграции в сеть международных транспортных коридоров и мировую транспортную систему с целью обеспечения синергетической эффективности управленческой деятельности в транспортном комплексе Украины.

The article is aimed at defining the principles of the effective management of rail transport within the system of national economy in the context of activation of the globalization processes. It is determined that the rail transport in Ukraine plays an important role in the national economy, is contributing to the building of the internal economy relationships. However, the contemporary realities are permeated by the processes of globalization and economic integration of Ukraine into the world economy. In these circumstances, rail transport is facing the question of an expeditious integration into the world transport system through the network of international transport corridors. Specifics of the transport management in this network set a number of tasks for the rail transport of Ukraine to ensure continuity, reliability and urgency of shipments for the minimal transportation costs. This makes use of the principles of competition and logistics in ensuring the efficiency of the rail transport management with the obligatory involvement of other modes of transport into the transportation process. Implementation of management activities in accordance with these principles will not only increase the efficiency of the rail transport management, but also will ensure the synergistic effect of improving the management of the whole transport complex of Ukraine. Prospects of the further researches in the problem area should be directed at building of the partnership mechanisms between the rail transport and the other transport modes when it is integrated in the network of international transport corridors and the world transport system to provide synergistic efficiency of management performance in the transport complex of Ukraine.

Key words: rail transport, efficiency of management, principles of competition, principles of logistics, international transport corridors.

Pic.: 2. **Bibl.:** 8.

Ostapjuk Boris Ja. – Programmer, Ukrainian State Academy of Railway Transport (pl. Feyerbakha, 7, Kharkiv, 61050, Ukraine)
E-mail: boris.ostapjuk@yandex.ru

Тенденції розвитку світової економіки останніх років характеризуються активізацією процесів глобалізації. Ці процеси визначають переорієнтацію національних економік країн світу на відкритість і лібералізацію внутрішньогосподарської діяльності з метою підвищення ефективності зовнішньогосподарських зв'язків. Причому слід зауважити, що інтеграція національної економіки до системи світового господарства можлива лише за умови членства в міжнародних організаціях або інтеграційних об'єднаннях.

Сьогодні Україна вже є членом більш ніж 40 міжурядових і неурядових міжнародних організацій. Господарство України має сталий зв'язок із сучасними глобалізаційними процесами, про що свідчать індекси глобалізації KOF і CEIP. За індексом глобалізації KOF, який визначається за політичним, економічним і соціальним вимірами, Україна займає 64 позицію в рейтингу країн світу за показником рівня глобалізації з 123 країн. За індексом глобалізації CEIP, який обчислюється за економічним, технологічним, політичним і персональним вимірниками, Україна займає 39 позицію з 62 країн, що є учасниками рейтингу рівня глобалізації [1].

Враховуючи унікальність положення України, значимо, що вона виступає своєрідним «мостом» на осі «Захід – Схід», на полюсах якої розміщуються два основні стратегічні торгівельні блоки [2, с. 43]. Налагодження сталих зв'язків на осі «Захід – Схід» між глобальними ринками збуту створює для України умови прискорення національного економічного розвитку. Активізація міжнародного характеру виробничого процесу в умовах глобалізації забезпечується транспортним сполученням суб'єктів економіки на шляху до світового товарного ринку. З огляду на те, що в Україні саме залізничний транспорт відіграє роль основного вантажоперевізника, на нього і покладається забезпечення зовнішньоекономічних і транзитних зв'язків, інтенсифікація процесу інтеграції до світової транспортної системи через мережу міжнародних транспортних коридорів.

Питання активізації глобалізаційних процесів світової економіки, їх вплив на розвиток національного господарства країн світу та розвиток України під впливом глобалізаційних процесів висвітлено у працях багатьох вчених. Зокрема, слід відзначити дослідження В. Диканя, П. Купчака, О. Білоус, А. Філіпенко, С. Бойко, О. Шнипко. Дослідження таких вчених, як А. Новікова, Ю. Пашенко, О. Нікіфорчук та ін., спрямовані на вирішення питань щодо функціонування транспортно-дорожнього комплексу України в системі міжнародних транспортних коридорів та процесах міжнародної глобалізації. Окремі питання розвитку залізничного транспорту України, управління залізничним транспортом і забезпечення ефективності його функціонування розкрито у дослідженнях таких вчених, як Ю. Бараш, Ю. Цветов, М. Макаренко, А. Лашко, М. Шапочка, О. Рибіна та ін.

Не зважаючи на велику кількість досліджень означеного кола питань, на нашу думку, залишаються недостатньо опрацьованими проблеми ефективного управління залізничним транспортом в умовах глобалізації національної економіки.

Тому *метою* статті є визначення принципів ефективного управління залізничним транспортом у системі національного господарства в умовах активізації глобалізаційних процесів.

Важливість інтеграції залізничного транспорту України до міжнародної транспортної системи обумовлена необхідністю збільшення обсягів міжнародних перевезень через територію нашої держави та валютних надходжень, скорочень транспортних витрат, наближення до міжнародних стандартів строків доставки вантажу та пасажирів, екологічних параметрів роботи залізниць.

Становлення України як рівноправного партнера на ринку міжнародних транспортних послуг обумовлене її вигідним транспортно-географічним положенням. Вона має широкі транспортні контакти з країнами Східної та Західної Європи, вихід до Чорного моря; займає переважаюче положення в західних комунікаціях Російської Федерації й центрально-азійських країн. По деяких ключових напрямках міжнародних перевезень її комунікації не мають альтернативи [3, с. 7 – 8].

Вигідне з точки зору транзиту транспортно-географічне положення України на даний час не використовується повною мірою. Це пов'язано з впливом зовнішніх і внутрішніх чинників. Внутрішні чинники, перш за все, стосуються різних рівнів розвитку української та світової транспортної системи. Вони мають здебільшого техніко-економічний, політичний або правовий характер. До внутрішніх чинників належать:

- ✦ відставання у темпах розбудови української частини міжнародних транспортних коридорів (аналіз пропускної спроможності автомобільних і залізничних магістралей, які входять в систему міжнародних транспортних коридорів на території України, свідчить про наявність майже на кожному напрямку ділянок з пропускною спроможністю у декілька разів нижчою, ніж у цілому всієї магістралі);
- ✦ низька якість внутрішньої транспортної мережі, обмеженість швидкостей транзитних перевезень, технічно застарілий рухомий склад;
- ✦ низький рівень розвитку інфраструктури державного кордону, низька пропускна спроможність прикордонних пунктів пропуску та достатньо висока вартість послуг, що надаються при перетині кордону, складна та тривала процедура проходження кордону, простой на кордоні;
- ✦ політична й економічна нестабільність, часті зміни в законодавчому та правовому полі щодо здійснення транспортних перевезень і процедури перетину кордонів, неузгодженість національних законодавчих актів з відповідними нормами в європейських країнах;
- ✦ недостатньо гнучка тарифна політика, яка не завжди враховує зміни в тарифній політиці країн-конкурентів і не сприяє забезпеченню конкурентоздатності перевезень територією України в порівнянні з іншими країнами, наявність місцевих зборів, необхідність внесення фінансової застави, тощо [4, с. 137 – 138].

На подолання внутрішніх чинників невикористання Україною свого вигідного транспортно-географічного положення спрямовано реформування транспортної галузі в цілому та залізничного транспорту зокрема [5, с. 40].

У свою чергу, до зовнішніх чинників належать:

- ✦ зміна кон'юнктури міжнародного ринку транспортних послуг (зростання обсягів комбінованих перевезень, зростання вимог до швидкості й якості транспортних послуг і перевезень, зміни в структурі транзитних вантажів на користь контейнерів, тарно-штучних вантажів, зменшення транзиту металу, наливних вантажів, тощо);
- ✦ різні темпи трансформації та інтеграції національних транспортних систем у міжнародну транспортну систему, зокрема прискорений розвиток транспортної інфраструктури країн-конкурентів;
- ✦ зростання міжнародної конкуренції на міждержавному рівні за додаткові транзитні потоки й, як наслідок, переорієнтація транзиту з портів України до портів сусідніх країн [4, с. 137 – 138].

Разом з тим слід відзначити, що останнім часом залізничний транспорт України зіткнувся з цілим комплексом проблем, які стосуються як технічних, так і якісних параметрів його функціонування. Це обумовлює подальше відставання рівня розвитку залізничного транспорту України від стандартів міжнародної транспортної системи.

Важливим чинником, що викликає суттєві зміни в економіці залізничного транспорту, є охоплення його процесами глобалізації. Через залізничні колії України проходять міжнародні транспортні коридори, залучаються міжнародні вантажопотоки через систему вітчизняних морських портів, збільшуються пасажиропотоки на закордонні напрямки [6].

Тому з метою збереження та нарощування потенціалу національної мережі залізничного транспорту, посилення його ролі як однієї з базових галузей економіки України, зміцнення позицій на ринку транспортних послуг, забезпечення конкурентоспроможності галузі необхідно розробити систему принципів ефективного управління залізничним транспортом.

У загальному розумінні управління передбачає цілеспрямований вплив на об'єкт з метою досягнення кінцевих результатів. У свою чергу, ефективність управління – це сукупна результативність роботи всього колективу підприємства, системи заходів, які є наслідком окремих зусиль керівника та спеціалістів [7, с. 516]. У найбільш повному розумінні ефективне управління розглядається як процес досягнення запланованих результатів функціонування системи за рахунок забезпечення раціональної взаємодії між керуючою та керованою підсистемами.

Таким чином, ми вважаємо, що ефективним є таке управління, що спрямовано на досягнення поставлених перед економічною системою завдань на запланованому рівні результатів з використання сучасних підходів до реалізації управлінського впливу.

Управління залізничним транспортом ґрунтується на трьох принципах: територіальному, виробничому та

функціональному (*рис. 1*). Безпосередній процес управління функціонуванням залізничної галузі здійснюється Державною адміністрацією залізничного транспорту «Укрзалізниця», яке забезпечує дотримання основних принципів управління залізничним транспортом у цілому: принципу централізованого керівництва та принципу надання певної самостійності з прийняття управлінських рішень його структурним підрозділам.

Слід зазначити, що на даний час триває процес реформування залізничного транспорту України, метою якого є:

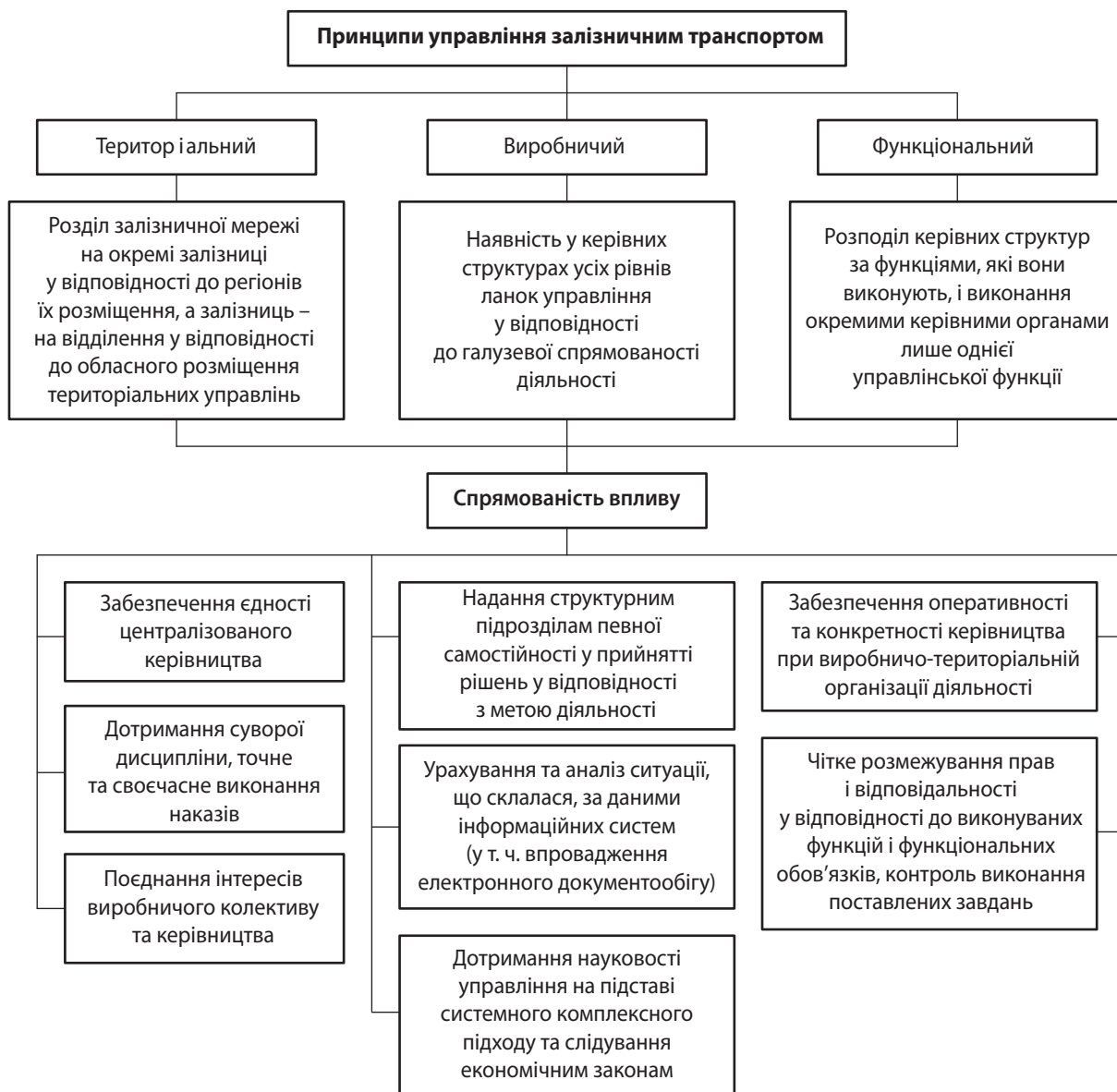
- ✦ утворення державного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування як національного перевізника вантажів і пасажирів на ринку транспортних послуг;
- ✦ формування вертикально інтегрованих структур за видами діяльності;
- ✦ забезпечення рівного доступу всіх суб'єктів господарювання до об'єктів транспортної інфраструктури;
- ✦ створення конкурентного середовища на ринку залізничних перевезень;
- ✦ впровадження інноваційних транспортних і логістичних технологій;
- ✦ удосконалення системи регулювання тарифів на послуги залізничного транспорту [8].

Оскільки залізничним транспорт останнім часом поступово втрачає позиції основного перевізника вантажів, то ми вважаємо, що з метою посилення ролі залізничного транспорту слід проводити політику управління галуззю за принципами конкурентної боротьби та з використанням принципу логістики при організації перевезень. Особливої уваги використання цих принципів набуває з огляду на включення залізничної галузі України до мережі міжнародних транспортних коридорів.

Особливості здійснення перевезень у мережі міжнародних транспортних коридорів викликають необхідність побудови партнерських відносин залізничного транспорту з іншими його видами, а саме: автомобільним, річковим, морським. Тому забезпечення ефективності управління залізничним транспортом повинно враховувати прагнення інших видів транспорту до забезпечення власної ефективності.

Ефективне управління залізничним транспортом при його включенні до світової мережі міжнародних транспортних коридорів повинно ґрунтуватися на таких принципах конкурентної боротьби, як: системність, науковість, фінансова підтримка, інноваційність, права забезпеченість, інформованість, прогресивний розвиток. Спрямованість впливу цих принципів забезпечує використання об'єктивних наслідків дії законів ринкової економіки (*рис. 2*). Проте, слід відзначити, що ці принципи зумовлюють нарощення конкурентних переваг і, як наслідок, забезпечення ефективності тільки залізничного транспорту.

Саме тому ми вважаємо, що окремої уваги потребує застосування принципів конкурентної боротьби, до яких належать: паритетність, передбачуваність, синергізм, адаптивність, партнерство, ситуаційність, мотива-

Рис. 1. Принципи управління залізничним транспортом

ційність (див. рис. 2). Спрямованість дії цих принципів забезпечує повніше використання виробничого потенціалу залізничної мережі України в поєднанні з іншими видами транспорту, а також значною мірою сприяє підвищенню ефективності управління залізничним транспортом України за умови його включення до світової мережі міжнародних транспортних коридорів.

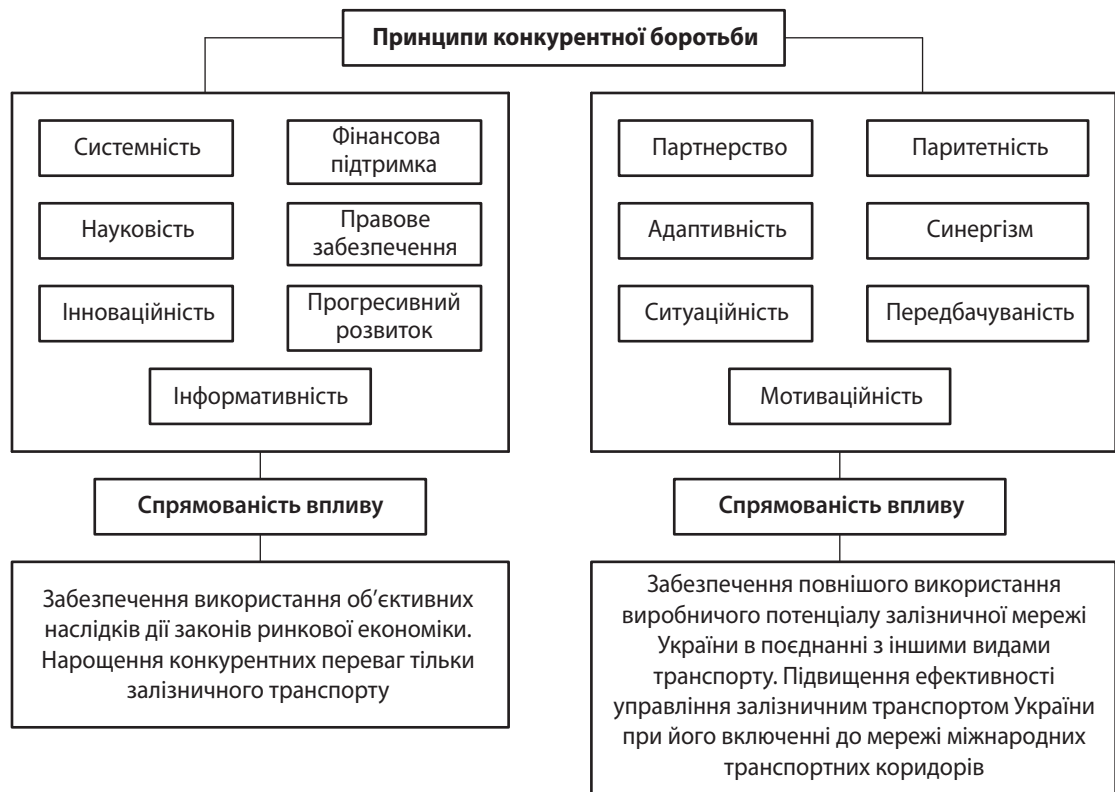
Використання ж принципів логістики у забезпеченні ефективного управління залізничним транспортом спрямовано на:

- ✦ мінімізацію витрат на перевезення;
- ✦ забезпечення вантажовідправників рухомим складом з необхідними йому технічними характеристиками в достатній кількості;
- ✦ економію від масштабу та дальності перевезень при врахуванні характеристик вантажу та місця його призначення;
- ✦ доставку вантажів «від дверей до дверей» та «точно у строк».

Спрямованість дії цих принципів забезпечує побудову раціональних маршрутів перевезення вантажів мережею міжнародних транспортних коридорів, що проходять територією України, у поєднанні залізничного транспорту з іншими його видами та дозволяє досягти синергетичного ефекту управлінської діяльності усього транспортного комплексу нашої держави.

ВИСНОВКИ

Таким чином, залізничний транспорт України відіграє важливу роль у національній економіці у побудові внутрішньогосподарських зв'язків. Проте реалії сьогодення пронизані процесами глобалізації та інтеграції економіки України до світового господарства. У цих умовах перед залізничним транспортом постає питання скорішої інтеграції до світової транспортної системи через мережу міжнародних транспортних коридорів. Особливості організації перевезень у мережі міжнародних транспортних коридорів висувають до залізничного транспорту України низку завдань у забезпеченні

Рис. 2. Принципи конкурентної боротьби для забезпечення ефективного управління залізничним транспортом

безперервності, надійності та терміновості виконання перевезень з мінімальними витратами транспортування. Це обумовлює використання принципів конкурентної боротьби та принципів логістики в забезпеченні ефективності управління залізничним транспортом з обов'язковим залученням інших видів транспорту до виконання перевізного процесу. Здійснення управлінської діяльності у відповідності до означених принципів дозволить підвищити не тільки ефективність управління залізничним транспортом, але й забезпечить синергетичний ефект підвищення ефективності управління всього транспортного комплексу України.

Перспективи подальших досліджень цієї проблеми слід спрямувати на побудову механізмів партнерської взаємодії між залізничним та іншими видами транспорту при його інтеграції до мережі міжнародних транспортних коридорів і світової транспортної системи з метою забезпечення синергетичної ефективності управлінської діяльності у транспортному комплексі України. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Купчак П. М. Вплив глобалізаційних та інтеграційних процесів на розвиток національного господарства / П. М. Купчак [Електронний ресурс]. – Режим доступу : dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/11088/04-Kupchak.pdf?sequence=1
2. Україна під впливом світових інтеграційних процесів / Є. О. Бойко // Національне господарство України: теорія та практика управління. – 2009. – С. 40 – 46.
3. Кулаєв Ю. Ф. Соціально-економічна ефективність експорту транспортних послуг України / Ю. Ф. Кулаєв // Автошляховик України. – 2008. – № 3. – С. 7 – 10.
4. Череди́нченко О. Ю. Вплив зовнішніх та внутрішніх загроз на розвиток транспортного комплексу України / О. Ю. Череди́нченко // Вісник економіки транспорту і промисловості: збірник науково-практичних статей. – 2008. – Вип. 21. – С. 137 – 141.

5. Ейтутіс Г. Реформування залізничного транспорту України – один із можливих шляхів підвищення ефективності його функціонування в сучасних економічних умовах / Г. Ейтутіс // Економіст. – 2008. – № 5. – С. 39 – 40.

6. Сташишен М. С. Проблеми сталого економічного розвитку залізничного транспорту України / М. С. Сташишен, О. В. Ярмолінська [Електронний ресурс]. – Режим доступу : gisar.eu/ru/node/243

7. Економічна енциклопедія : у трьох томах. Т. 1 / Редкол.: ... С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К. : Видавничий центр «Академія», 2000. – 864 с.

8. Чорний В. В. Методологія забезпечення конкурентних переваг залізничного транспорту на ринку вантажних перевезень / В. В. Чорний [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rusnauka.com/19_AND_2012/Economics/6_113556.doc.htm

Науковий керівник – Дикань В. Л., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Української державної академії залізничного транспорту (Харків)

REFERENCES

- Boiko, Ye. O. "Ukraina pid vplyvom svitovykh intehratsiinykh protsesiv" [Ukraine under the influence of global integration processes]. In *Natsionalne hospodarstvo Ukrainy: teoriia ta praktyka upravlinnia*, 40-46, 2009.
- Cherednychenko, O. Yu. "Vplyv zovnishnikh ta vnutrishnikh zahroz na rozvytok transportnoho kompleksu Ukrainy" [The influence of external and internal threats to the development of the transport sector in Ukraine]. *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, no. 21 (2008): 137-141.
- Chornyi, V. V. "Metodolohiia zabezpechennia konkurentnykh perevah zaliznychnoho transportu na rynku vantazhnykh perevezen" [Methodology to ensure competitive advantages of

rail transport in the freight market]. http://www.rusnauka.com/19_AND_2012/Economics/6_113556.doc.htm

Eitutis, H. "Reformuvannya zaliznychnoho transportu Ukrainy - odyn iz mozhylyvykh shliakhiv pidvyshchennia efektyvnosti ioho funkcionuvannya v suchasnykh ekonomichnykh umovakh" [Reform of Railway Transport of Ukraine - one of the possible ways to improve its efficiency in the current economic conditions]. *Ekonomist*, no. 5 (2008): 39-40.

Ekonomichna entsyklopediia [Economic Encyclopedia]. Kyiv: Akademiia, 2000.

Kupchak, P. M. "Vplyv hlobalizatsiinykh ta intehtratsiinykh protsesiv na rozvytok natsionalnoho hospodarstva" [The impact of

globalization and integration processes in the development of the national economy]. <http://www.dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/11088/04-Kupchak.pdf?sequence=1>

Kulaiev, Yu. F. "Sotsialno-ekonomichna efektyvnist eksportu transportnykh posluh Ukrainy" [Socio-economic efficiency of export of transport services in Ukraine]. *Avtoshliakhovyk Ukrainy*, no. 3 (2008): 7-10.

Stasyshen, M. S., and Yarmolinska, O. V. "Problemy staloho ekonomichnoho rozvytku zaliznychnoho transportu Ukrainy" [Problems of sustainable economic development of railway transport of Ukraine]. <http://www.gisap.eu/ru/node/243>

УДК 331.108.26

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ЗМІНИ НАЦІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

© 2014 ГРИНКЕВИЧ С. С.

УДК 331.108.26

Гринкевич С. С. Трансформаційні зміни національного ринку праці в умовах євроінтеграції

Метою статті є виявлення впливу євроінтеграційних процесів на національний ринок праці. Сформульовано основні наслідки євроінтеграції в розрізі окремих об'єктів, які значною мірою детермінують ситуацію на національному ринку праці. Виявлено специфіку та наслідки перерозподілу економічно активного населення в Єврозоні. Охарактеризовано ризикові наслідки міграційних процесів зі стійкими проявами на ринку праці, які виникають здебільшого у зв'язку із суттєвими недоліками інструментарію регулювання міграційних процесів. Розроблено модель урегульованості міграційних процесів залежно від обсягів їх зростання, які початково проявляються у підвищенні трудової мобільності населення, а надалі трансформуються в реальні міграційні потоки. Запропоновано використовувати різні форми співпраці як на загальнодержавному, так і на міжрегіональному рівнях з метою послаблення можливих виникнень міграційних ризиків і лімітуючих впливів євроінтеграційних процесів на національний ринок праці.

Ключові слова: ринок праці, євроінтеграція, перерозподіл економічно активного населення, міграційні процеси, міграційні ризики.

Рис.: 2. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 6.

Гринкевич Світлана Степанівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки підприємства, Львівська комерційна академія (вул. Туган-Барановського, 10, Львів, 79005, Україна)

E-mail: sveh@yandex.ru

УДК 331.108.26

Гринкевич С. С. Трансформационные изменения национального рынка труда в условиях евроинтеграции

Целью статьи является обнаружение влияния евроинтеграционных процессов на национальный рынок труда. Сформулированы основные последствия евроинтеграции в разрезе отдельных объектов, которые в значительной степени детерминируют ситуацию на национальном рынке труда. Выявлена специфика и последствия перераспределения экономически активного населения в Еврозоне. Охарактеризованы рискованные последствия миграционных процессов с устойчивыми проявлениями на рынке труда, которые возникают в основном в связи с существенными недостатками инструментария регулирования миграционных процессов. Разработана модель урегулированности миграционных процессов в зависимости от объемов их роста, которые изначально проявляются в повышении трудовой мобильности населения, а в дальнейшем трансформируются в реальные миграционные потоки. Предложено использовать различные формы сотрудничества как на общегосударственном, так и на межрегиональном уровнях с целью ослабления возможных возникновений миграционных рисков и лимитирующих воздействий евроинтеграционных процессов на национальный рынок труда.

Ключевые слова: рынок труда, евроинтеграция, перераспределение экономически активного населения, миграционные процессы, миграционные риски.

Рис.: 2. **Табл.:** 2. **Библ.:** 6.

Гринкевич Светлана Степановна – доктор экономических наук, профессор, профессор кафедры экономики предприятия, Львовская коммерческая академия (ул. Туган-Барановского, 10, Львов, 79005, Украина)

E-mail: sveh@yandex.ru

UDC 331.108.26

Hrynkevych S. S. The Transformational Changes of the National Labour Market in the Context of the European Integration

The article is aimed at identifying the influence of the integration process in the European Union on the national labour market. The basic effects of the European integration in the perspective of the individual objects, which largely determine the situation on the labour market, were enunciated. Specifics and consequences of redistribution of the economically active population in the Euro area were identified. The consequences of the risks of migration processes with the persistent manifestations at the labour market, which occur mainly in connection with serious shortcomings of instruments for regulating of migration processes are characterized. A model of regulatedness of the migration processes depending on the volumes of their growth, which are initially are manifested in increasing the labour mobility of the population and later are transformed into real migratory flows, were developed. It was proposed to use various forms of cooperation, both at the national and interregional levels, aimed at reducing of the possible occurrences from the migration risks and the limiting impacts of the integration process on the national labour market.

Key words: labour market, European integration, redistribution of the economically active population, migration, migration risks.

Pic.: 2. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 6.

Hrynkevych Svitlana S. – Doctor of Science (Economics), Professor, Professor of the Department of Business Economy, Lviv Academy of Commerce (vul. Tugan-Baranovskogo, 10, Lviv, 79005, Ukraine)

E-mail: sveh@yandex.ru